

Ojczysty - dodaj do ulubionych / Ciekawostki językowe

POHARATAĆ SIĘ

O J C Z Y S T Y – D O D A J
D O U L U B I O N Y C H

Samo h, jak wiadomo, rzadko kiedy pojawia się wewnątrz wyrazów. W czasownikach POHARATAĆ, ROZHARATAĆ, PRZEHARATAĆ obecność h jest wymuszona ortografią podstawowego, niedokonanego czasownika HARATAĆ 'uderzać, niszczyć, ranić, bić, walić'. Czasownik HARATAĆ przeszedł z gwar do polszczyzny ogólnej dopiero na początku XX w. Andrzej Bańkowski pisze o nim „całkiem nowe literackie słówko ekspresywne, szerzone głównie przez działaczy komunistycznych”. Obecnie uznalibyśmy je raczej za potoczne, i to mocno potoczne, a do tego – za sprawą pewnego często powtarzanego cytatu – inaczej „upolitycznione”.

W gwarze pasterzy karpackich czasownika HARATAĆ używano w odniesieniu do wilków napadających na owce i szarpiących je zębami, a potem rozszarpujących upolowane zwierzęta. HARATAĆ najprawdopodobniej pochodzi od ukraińskiego gwarowego harataty lub rumuńskiego hărtăni 'rozszarpywać'.